

Kapiya Sën Pita Kevu Muginsën Vu Kerisi-yi-alam

1 ¹Sa Pita sën Yesu Kerisi yi sinarë sa. Sa nekevu kapiya sënë yön vu ham sën Anutu-yi-alam ham, sën ham vuu begganḡ degwa ya geham yön nedo jeggin jeggin vu distrik Pontus los Galata geKapadosia, gAsia* los Bitunia aga. ²Hil Amad Anutu raķ ham nimin ggovek ya yön wirek beggoin ham raķ tu yi n̄aa. Lob Anon Vabuung vonḡ beham tu vabuung in bē ham sepa dok Yesu Kerisi aye beniķök jipek ham beham nimin vesa jak. Anutu gevonḡ semusemu nyemasen vu ham rot beham ayomin gēp revuh panḡsen rot.

Mala-tumsen Soğek Negin Hil Vu Yağek

³Hil ġako Anutu arë jak. In yi Anutu behil Mehöbop Yesu Kerisi Ama yi. Kwa pesiv in hil bōpata rot, lob vonḡ beYesu Kerisi kedi raķ yah vu bedub, lob vonḡ behil atu mewis ggovek ya raķ yi. Lob hil medo navo kwad in buk sën Anutu ġeko hil nah lo gehil su nehevuu r̄e. ⁴Ggooin hil raķ ggovek ya in bē hil ġako n̄aa nivesa vesa rot vu yağek. N̄aa sënë semu yi ggovek geneğin ham vu yağek. Lob su yoh vu bē rēk petar benipaya jak r̄e, gaķ yön nivesa anon gesu rēk mala nama r̄e. ⁵Ham ayomin neya timu vu Anutu, lob neğin ham nivesa raķ yön niwëek, om ham rēk medo nivesa rot. Semu aggata in bē ġeko ham nah vu yi yön, lob rēk gevonḡ sënë banon jak begüp rangah dok Buk-tamusen. ⁶Maķ yön n̄aa maggin aggagga netök vu ham hus dus teka mu loķ buk sagi meneseggi ham beham ayomin maggin teka. Rēk ma geham kwamin nevo bē Anutu rēk ġeko ham nah vu yi, lob ham kwamin vesa rot. ⁷Anutu neseggi ham raķ n̄aa nebē sënë in bē jak ni nabē ham ayomin neya timu vu yi ma ma. Hil arak ni bē goor og denevesi raķ nengwah in bē kale kale geto in genivesa jak, rēk mu goor sënë rēk mala nama vu tamusen. Gaķ sën hil ayod neya timu vu yi lo, og su nebē goor sënë r̄e, gaķ kesuu goor genivesa rot. Om nabē n̄aa vahi seggi ham gwëbeng in

ham ayomin neya timu bevong**g** bë nengwah gga ham, og saga**k** nevon**g** in bë ham bare nimin week. Lob vu tamusën sën Yesu Kerisi natök nom rangah lo, og ham rëk natu alam los arëmin böpata bemalamin ngeri gebengömin na jak sën ham ayomin ya timu agi. ⁸Ham ngo nahën geham su malamin rak yi rë, rëk ham ahëmin neving yi. Yonon, ham ngo nahën gesu lë yi rë, rëk ham ayomin neya timu vu yi los kwamin vesa in yi rot. Ham kwamin-vesa-sën sënë kesuu hil kwad-vesa-sën sën hil kwad vesa in ngaa vu dob agi pin. Lob hil ayed su neggëp beyoh vu bë nanér kwa-vesa-sën sënë rangah metatekin rë, ga**k** ma verök yi. ⁹Lob sën ham ayomin neya timu vu yi agi anon nebë: Anutu rëk ge**k**o ham anomin nah bedemedo malaj-tumsën geving yi. ¹⁰Alam-denenér-ǵaǵek-rangahsën denesero rot medenevong huk niwëek in bë denatök vu ǵaǵek sën Anutu ge**k**o hil nah lo degwa, lob denér ǵaǵek rangah rak ngaa sën tök vu ham gwëbeng agi. ¹¹Kerisi yi Anon Vabuung nedo lok alam-denenér-ǵaǵek-rangahsën sagi ayoj lob nér ǵaǵek rangah verup avij muğin rak Kerisi bë: Vanë aggagga rëk natök vu yi, genahub rë lok rëk natu mehö los arë böp. Lob yö medo denesero ǵaǵek sënë degwa medenelo**k** tepëk in sir bë, “Vu buk tena rëk nam-a?” Gema**k** “Va ti rëk berup do**k** buk saga?” ¹²Anutu tato vu sir ggovek bë su denenér ǵaǵek saga rangah in bë do**k** vu sir rë, ga**k** denevong huk in bë dedok vu ham. Dengo bengö sënë muğinsën, lob Anutu von**g** Anon Vabuung yam vu yaǵek bevo niwëek vu alam vahi beyam denenér Bengö Nivesa rangah los degwa vu ham vu gwëbeng sagi ving. Lob yi**k** angër lo ahëj neving rot bë dekekooin medegelë ngaa sënë geving.

Anutu Tahi Hil Yam In Bë Hil Abo Vabuung In Hil

¹³Nebë saga, om ham su kwamin bo ngaa jeggin jeggin, ga**k** ham kwamin bo ngaa niröp geham medo revuh. Beham ayomin timu bemedo gweǵin sën Yesu Kerisi natök nom rangah begevong semusemu nyëmasën jak na ham lo. ¹⁴Ham gwevong nabë sën hurmahan denebë nengaj vu ǵaǵek medenesepa lok lo. Wirek og ham kwamin ma, om sën ham medo nesepa lok aggata malanon-yi. Ga**k** gwëbeng sënë og ham su sepa do**k** nah gökin. ¹⁵Ga**k** Anutu yi mehö vabuung betahi ham ggovek ya, om ham bo vabuung in ham in ngaa pin sën ham gwevong lo nabë yi. ¹⁶In ǵaǵek neggëp lok Anutu-yi-ǵapiya bë, “Sa vabuung, om ham natu vabuung geving.”

Anutu Baǵo Hil Yom Rak Ngaa Böpata Rot

¹⁷Anutu og su kwa nevo hil arëd meneseggi bë ti tena kesuu rë, ga**k** neseggi hil ti ti rak ngaa sën hil nehevong lo. Om nabë ham ayemin do**k** ti benanér nabë Amamin, og ham gweǵin ham nivesa begöneng in yi noh vu buk pin sën ham nedo vatëvek mu vu dob agi. ¹⁸Ham rak ni bë wirek

og ham nedo los ngaa nipaya sén ham alam hib detahu ham loł lo, rëk Anutu vo ham vér in ngaa saga. Su bagó ham yom rak seriva lu goor ma ngaa-dob-yi sén rëk mala nama lo ti rë. ¹⁹Gał ba gó ham yom rak Kerisi ni kök. Yesu ni kök séné su nebë ngaa sén hil neba gó rak monë böpata rot lo rë, gał kesuu. GeKerisi séné nebë sipsip nalu sén yö nivesa rot gesu navi len ti nipaya neggpép rak yi rë, lob desis yi tu seriveng. ²⁰Anutu su tung dob séné rë geyö nahën, log yö ggooin Kerisi rak vorot in bë gevong huk séné. Rëk mu yö nahën nedo bemém Buk-tamusén dus rak, lob tök yam rangah in bë dok vu ham. ²¹Loł vu ham beham ayomin ya timu vu Anutu sén vong beKerisi kedi rak yah vu bedub bevong arë böp rak lo. Yonon, ham ayomin neya timu vu Anutu benevo kwamin in yi los ahëmin nivesa bë rëk nom begeko ham nah.

Hil Ahëd Geving Hil Arid Sén Kerisi-yi-alam Lo

²²Ham nesepa loł gaçek anon séné, lob vong beham ayomin nivesa rak. Lob ham los hil arid lo nelé ham nivesa. Ham su nevong los kwamin luu rë, om ham pasang gevong huk niwëek rot beham ahëmin geving ham vewen vewen pangsen. ²³Ham tu mewis gbovek ya nebë sén nos kip loł huk anon. Rëk mu ham su pum rak nos gaçek sén nepetar lo rë! Gał ham pum rak nos gaçek sén nedo degwata lo. Nos gaçek séné og yiç Anutu yi gaçek, lob mala-tumsén neggpép loł beyö rëk gëp degwata los degwata. ²⁴In gaçek neggpép loł Anutu-yi-kapiya bë:

“Mehönon pin nebë vos.

Log hir vunek vunek nebë vos anon kweksén.

Vos nemeran log anon kweksén nerurin to.

²⁵Gał Mehöbop yi gaçek, og yö neggpép degwata los degwata.”
Gaçek sagi og yiç Bengö Nivesa sén denenér rangah vu ham lo.

Mehöbop Tu Gelöng Nivesa Sén Mala-tumsén-yi

2 ¹Om ham su gwelé ham paya, geham su tetuhin ham. Ham su gevong kwamin luu, geham su ayomin ngis yi vu mehö ngwë, geham su nanér gaçek nipaya nah nenga jał mehö ngwë. ²Ham nebë hurmahen nikök sén ataj nahën neko sir bahëj neving rur mu lo. Om yiç ham pasang ahëmin geving rur sén nelok vu ham anomín lo. Ham nanum rur sén su desarömin ngaa kuungsén ving rë agi pangsen, in gevong beham jig bemedo nivesa geving Anutu. ³Yonon, mał ham seggi Mehöbop gbovek ya beham rak ni bë kwa nevonigin ham rot. ⁴Om ham ngo nam vu yi in mehö mala-tumsén-yi, beniwëek rot nebë gelöng ti. Mehönon denekuung bë mał gelöng nipaya om sén deruuk ya. Rëk mu Anutu ggooin yi rak vorot benelé bë ngaanon benivesa rot. ⁵Lob vong bë yiç ham nebë gelöng mala-tumsén-yi saga ving, om Anutu kwa nevo bë gevong beham natu Anon Vabuung yi beggang. Nebë saga om ham natu

alam-deneko-seriveng niröpsen-yi lo, beham ngo gweitung ayomin natu seriveng vu Anutu. Nabë ham gwevong nabë saga, og Anutu rëk kwa bo ham nabë Yesu Kerisi yi alam ham, lob gecko seriveng saga. ⁶In gahek rak n̄gaa sënë meneggép lok Anutu-yi-kapiya ving nebë:

“Ham gwengo rë!

Sehooin gelöng malangeri anon rot ti rak in gadu beggang nyë ketu, lob gwëbeng sa varah menare nyëg bëp Sion.^a

Om nabë mehöti ayo na timu vu yi,

og su rëk ni namum rë,

gaç rëk nama verök yi.”

⁷Kerisi nebë gelöng sënë lob ham sën ham ayomin neya timu vu yi lo, og ham nelë bë n̄gaanon benivesa rot. Gaç alam sën su ayoj neya timu vu yi rë lo, og gahek rak sir meneggép lok Anutu-yi-kapiya nebë:

“Alam sën denelev beggang lo nij lëlin gelöng ti sënë,

rëk mu mëm sënë netu gelöng niwëek beggang nyë ketu yi.”

⁸Log gahek ngwë nér bë:

“Netu hir gelöng sën deketul vahaj jaç lo.

Genetu hir gelöng sën detalek medebës lo.”

Su devong ving Anutu yi gahek sënë rë, om detalek medevës, in Anutu nér wirek bë rëk degevong nabë sënë.

Hil Natu Anutu Yi Hur Maluh Los Avëh

⁹Rëk Anutu ggooin ham rak ggovek ya tu yi alam. Ham tu Mehö-los-bengö Anutu yi alam-deneko-seriveng. Ham tu alam yu vabuung ti. Ham tu Anutu-yi-alam niröp in bë ham rëk tatekin n̄gaa nivesa pin sën nevong vu ham lo. In ham nedo lok malañkenu wirek, rëk tahi ham bekò ham lok yam yi rançah nivesa anon sënë ayo. ¹⁰Wirek og ham alam meris, rëk gwëbeng og ham tu Anutu-yi-alam. Wirek og ham nedo nenga in Anutu lob su kwa nevongin ham rë, rëk gwëbeng sënë og Anutu kwa nevongin ham.

Hil Gévong N̄gaa Nabë Sën Anutu Yi Hur Hil

¹¹Sa mehö lo, sahëg neving ham, om sa nanér vu ham niwëek nabë: Ham nedo dob sënë nebë ham alam-nyëg-ngwë los alam vatëvek mu. Om ham dëein n̄gaa malanon-yi sën hil navid nevongin lo na. In n̄gaa nebë sënë nesis begö vu ham kenumin. ¹²Ham gwevong n̄gaa nivesa dok alam dahis vu heng. Yönon, denenér gahek nipaya rak ham gwëbeng bë ham nesepa lok n̄gaa nipaya. Rëk mu rëk degelé n̄gaa nivesa sën ham nevong lo, lob rëk degecko Anutu arë jaç in ham huk sënë dok buk sën natök nam in bo nyëvewen vu sir lo. ¹³Ham tu Mehöbëp yi alam om ham sepa dok

^a 2:6 Denenér nyëg bëp Yerusalem arë ngwë nebë Sion.

horek sën mehönon denejoo lo pin. Ham sepa dok mehö-los-bengö sën netu yusekë vu dob lo aye. ¹⁴ Geham sepa dok ggev gavman ayej nabë saga. In mehö-los-bengö ggooin sir raķ in bë debo nyëvewen dok nah vu alam sën degevonğ ngaa nipaya lo, gedegeko alam sën degevonğ ngaa nivesa lo arëj jak. ¹⁵ Anutu ahë neving bë ham sepa dok ngaa niröp nabë saga in alam kwaj masën sën sir duġin gaġek lo, su denatök vu gaġek nipaya jak ham medenaner. ¹⁶ Ham su nabë alam sën detu mehö ngwë hir ngaa meris balaj denedeginengin ngaa maggin raķ sir gedenevasap sir lo, gaķ ham gwevong ngaa nabë alam sën yö denegin sir lo. Rëk mu ham su gwebom navimin dok mu log ham bun ham in ngaa nipaya megwevong, gaķ ham natu Anutu yi hur yönö. ¹⁷ Ham gweko alam pin arëj jak, geham ahëmin geving arimin lo sën Anutu-yi-alam sir lo. Ham göneng in Anutu, log ham gweko mehö-los-bengö sën tu yusekë lo arë jak.

Hil Sepa Dok Kerisi Vaha Meġaeko Vanë

¹⁸ Ham sën hur lo, ham göneng in alam sën denebaġo ham netu hir ngaa meris medeneğin ham lo, beham ġurek babuj in ngaa pin. Ham su ġurek alamin sën nivesa los malaj yes lo mu babuj. Gaķ yiķ ham ġurek alamin sën denevong nij paya vu ham lo babuj geving.

¹⁹ Kë! Log nabë degwa nama geyö debo vanë vu ham meris mu rëk mu ham najom ham ahon geham gwenġo vanë in Anutu-yi-alam ham, og yiķ ggovek. In Anutu ahë neving ngaa nebë saga. ²⁰ Gaķ nabë ham gwevong ngaa nipaya ti lob dengis ham rëk yiķ ham gwelë sir mu, og ham su vong ngaa nivesa in bë degeko ham arëmin jak rë, gaķ ma. Gaķ mëm nabë dengis ham jak ngaa nivesa sën ham gwevong lo rëk ham gwelë sir mu, og mëm Anutu nenér saga bë gevong nivesa. ²¹ Yönü, Anutu ggooin ham raķ in bë ham sepa dok aggata saga. In Kerisi lok yah ham bömin beko vanë betato saga vu ham in bë ham sepa dok vaha.

²² “Su nevong ngaa nipaya rë,
log su nenér gaġek kuungsën ti verup avi rë.”

²³ Denér pelē raķ yi, rëk su nér pelē lok yah raķ sir rë. Log devo vanë vu yi, rëk su nér gaġek ahë sengen lok yah raķ sir rë. Gaķ yö vong yi lok ya Anutu sën neseggi ngaa pin niröp lo nema. ²⁴ Yö ti қo nyëvewen lok yah hil ngaa nipaya raķ yah navi bediik raķ ķelepeko*. Vong nebë sënë in bë hil gevuu ngaa nipaya pin na, gehil medo vesad besepa dok ngaa yohvu mu. Devasap navi lob saga vong beham nimin vesa rak. ²⁵ Wirek ham nebë sipsip ata main nalu geyö vare deneya jeggin jeggin bedeneketul lok in aggata. Lok gwëbeng sënë og ham lok yom vu sipsip ala sën neġin ham anomin lo.

Gaġek Raķ Maluh Los Avëh Sën Deko Sir Ggovek Lo

3 ¹Log ham avëh sën raķ reggamin ggovek ya lo, og ham ġurek reggamin babuj geving nabë saga. Log nabë sir la su denesepa lok

Anutu yi ǵaǵek rë, og ham avëh sën venëj ham lo gwevonḡ ngaa niröp jaǵ buk in degelë bedegérin sir. Gaǵ ham su nanér ǵaǵek ngahisekë vu sir. ²Kë! In mém degelë nabë ham negin ham nivesa geham nesepa loǵ aggata niröp, lob degérin sir. ³Ham su bunek vu navimin, geham su bii yumin viis, geham su bunek vu navimin jaǵ ǵupek nivesa vesa, geham su jöp tob malanǵeri aggagga in nabë alam degelë ham. ⁴Gaǵ mém ham sejonǵ ayomin peggó, in ngaa sën ham sejonǵ ayomin jaǵ lo, og su yoh vu bë rëk nipaya jaǵ rë. In vunek vunek ham ayomin peggó yi sënë nebë: Ham ayomin gëp revuh, geham malamin yes. Og mém Anutu rëk gelë nabë n̄gaanon benivesa rot. ⁵In avëh sën ayoj ya timu vu Anutu wirek medenegin sir nivesa lo yiǵ denevonḡ nebë sagi. Denesejonǵ ayoj raǵ ngaa nebë sënë gedeneggiurek reggaj babuj. ⁶Sara nevonḡ nebë sënë, benebë nenga vu regga Abraham aye, genenér yi bë “Mehö böp”. Om nabë ham nevonḡ ngaa nivesa, geham su newamin neraǵ benehöneng in ngaa la rë, og ham nebë sën Sara nalu lo ham.

⁷Log ham maluh sën avëh regga lo, ham gwevonḡ nabë saga geving. Ham kwamin bo ham venëmin begwevonḡ nivesa vu sir in ham los medo nivesa. Ham nahubin avëh in su nij wëek nebë ham rë. Ham kwamin bo sir in yiǵ deko Anutu yi semusemu ving beham rëk medo malamin-tumsën dok ti. Bë ham sepa dok aggata sënë, og ngaa ti su rëk gëp begérin ham beham gwevuu jomrakṣen na rë.

Hil Medo Los Ahëd Geving Hil

⁸Ggovek saga, om sa bë semu ǵaǵek hus nabë ham pin medo los ahëmin geving ham gekwamin pesivin alam pin. Ham kwamin bo arimin lo besemu sir, geham gwevuu sën ham ngo neko ham raǵ lo na. ⁹Bë alam degevonḡ paya vu ham, og ham su bo nipaya dok nah nipaya nyëvewen vu sir. Log nabë denanér ǵaǵek nipaya jaǵ ham, og ham su nanér ǵaǵek nipaya jaǵ sir dok nah nyëvewen. Gaǵ ham gwevonḡ ngaa nabë sënë dok nah: Ham najom jaǵ na vu Anutu nabë gevonḡ semusën vu sir. In Anutu ggooin ham raǵ bë ham gwevonḡ nabë saga in mém ham gweko semusën vu yi geving. ¹⁰In ǵaǵek neggpép loǵ Anutu-yi-ǵapiya bë:

“Nabë mehöti ahë neving bë medo nivesa
los kwa vesa noh vu buk pin sën nedo mala vesa agi,
genǵaa maggin nama in yi,
og yö gegin avi besu nanér ǵaǵek nipaya,
geyö geǵin daggen in su nanér ǵaǵek kuungsën.

¹¹Gaǵ geruu demi vu ngaa nipaya ga,
gevonḡ ngaa nivesa mu,
geyö medo mala sepa sën ayo gëp revuh lo,
bahë geving rot nabë natök jaǵ anon.

¹²In Mehöböp mala neggpép menelë alam sën nij röp lo benelok vu sir,

log netunǵ nenga in hir jomrakṣen yoh vu buk pin.
 Rék alam sén denevonḡ ngaa nipaya lo, og Mehöböp nerań nij,
 lob nevo nyevewen lok yah hir ngaa nipaya vu sir.”

Hil Ayoh Vu Bé Ğaǵo Vané Jań Huk Nivesa Sén Hil Nehevonḡ Lo

¹³ Bé ham nimin wéek mesepa doń ngaa nivesa mu, og re yoh vu bę rék gevonḡ paya vu ham-a? Mak rék nama! ¹⁴ Rék mu nabé ham sepa doń ngaa niröp lob ham gweko vané jań, og ham kwamin vesa. Log nabé alam denanér nabé debasap ham in nabé ham góoneng, og ham su góoneng in sir benewamin jań. ¹⁵ Gań ham gwetung Kerisi timu yö natu ham Mehöböp bemedo doń ham ayomin. Ham semu ham jań buk pin in Bengö Nivesa sén ham medo négin agi. Lok mém nabé alam dedok tepék in ǵágek séné degwa vu ham, og ham medo in nanér nah niröp vu sir. Rék mu ham nahub nanér ǵágek ahé yes nah vu sir jań ǵágek nivesa.

¹⁶ Log ham ayomin yö gép niröp menivesa rot. In nabé alam denanér ǵágek nipaya kuungsén jań ham in ngaa nivesa sén ham nevonḡ menesepa lok Kerisi vaha lo, og degelé benij namum. ¹⁷ In nabé Anutu vongin bę hil ǵaǵo kerus jań ngaa nivesa sén hil nehevonḡ lo, og yiń ggovék. Rék mu nabé hil ǵaǵo vané jań ngaa nipaya sén hil nehevonḡ lo, og sénék su yoh vu rę.

Kerisi Diiń In Bé Kevoh Hil Ngaa Nipaya Na

¹⁸ Hil kwad bo Kerisi geving, in yiń diiń beron timu séné in kevoh hil ngaa nipaya na. Yi mehö yohvu rék lok yah hil alam nid paya bed in bę gecko hil nom vu Anutu. Tu mehönon rak lob mehönon desis yi mediń, rék mu Anon og nedo beki rak yah menedo mala-tumsén. ¹⁹ Log Anon séné ya melok ya vu mehönon kenuj sén denedo karabus vu Nyég Nipaya lo menér ǵágek vu sir. ²⁰ Lok sén Noa yi buk wirek lo, og alam séné dekeyeh Anutu yi ǵágek, rék mu Anutu su newa rak mevo lok yah nyevewen vu sir pevis rę. Gań yö jom yi ahon menedo rot, geNoa semu yaǵ lok buk séné, lob yiń sir yu mahen teka mu denedo vesaj lok yaǵ ayo. Sir maluh avéh yoh vu nemadvahi-bevidek-löö denedo mu gebel su rehöö sir rę. ²¹ Bél séné netahu bél-ripeksén sén neko ham yom lo. Bél séné og su bél sén neko ham nimin ngöhek ya lo rę, gań séné sén nevonḡ beham netahi ya vu Anutu bę gevonḡ beham ayomin mewis jań lo. Lob neko ham yom degwa rak sén Yesu Kerisi kedi rak yah lo. ²² Kedi rak yah beyah nedo Anutu nema vesa vu yaǵek, lob angér los hir ggev sén aręj böp lo, genǵaa los niwéek vu yaǵek pin, deneggurek babu.

Hil ǲevuu Alam Dahis Hir Ngaa Na Gehil ǵaǵo Vané

4 ¹ Ham kwamin bo nabé Kerisi ko vané rot rak navi, om ham kwamin na vu niwéek megwevonḡ nabé yi. In nabé ham gweko vané jań

navimin, og ham vuu ngaa nipaya yi aggata ya ggoovek ya. ²Nabë saga, in lob ham su newamin jak in ngaa nipaya mesepa dok gökin nah noh vu buk pin sën ham medo dob agi. Gał ham sepa dok Anutu kwa. ³Wirek og ham nevong ngaa nebë sënë rot menesepa loł ngaa sën alam dahis ahëj neving pangşen bë degevong lo. Ngaa lo nebë sënë: Ham su nejom ham ahon rë, geham nevong malamin anon in ngaa pin sën su yoh vu rë lo benevong. Ham kwamin nevo baggëb lu ngaa loł ayomin; ham nenum rak buk meyumin nevong paya; geham nevong ahëmin ta menevong nos bög genevong ngaa nipaya loł ayo; geham nesupin ham benenum bël niwëek pangşen benevong ngaa nipaya; log ham nekweyëh Anutu yi gaçek genejom rak vu keriing lu ngaa beneko sir rak. Rëk gwëbeng og ham vuu ya. ⁴Yönon, gwëbeng sënë og ham su nevong ngaa nipaya benevasap ham rak ngaa jeggin jeggin ving alam dahis ggökin yah rë. Om sën denelëk in ham, lob denenér gaçek nipaya rak ham. ⁵Rëk mu vu tamusën og alam dahis sënë yö rëk detatekin hir gaçek jał ngaa sënë nah vu jaas bög sën neseggi gaçek lo medegeko nyëvewen dok nah gaçek sagi. In semu yi ggoovek ya menedo in genço alam-diilksën los alam malaj vesa hir gaçek meseggi. ⁶Yiç degwa rak gaçek sënë om sën Bengö Nivesa tök ya vu mehönon diiksën kenuj betatekin aggata vu anoj in bë denah medemedo malaj-tumsën geving Anutu. In navij diiç nebë sën Anutu nér vu muçinsën bë mehönon pin navij rëk denadiiç lo vorot.

Hur Nivesa Netatekin Anutu Yi Semusën

⁷Buk sën ngaa pin vonçin govek na lo dus rak, om ham kwamin bo nivesa, geyumin sepëp jak, beham najom jak noh vu buk pin. ⁸Ham pasang napiiç vu aggata sën ahëmin geving arimin lo lo niwëek rot kesuu ngaa vahi pin. In nabë hil ahëd geving mehönon, og hil rëk dahun hir ngaa nipaya ngahisekë na. ⁹Ham gweçin arimin lo sën yam denedo ving ham lo nivesa, geham su gwevong ayemin vu sir. ¹⁰Ham pin ti ti ngo ko Anutu yi semusën aggagga yoh vu ham nyëmasën, om ham gwevong huk jał in dok vu arimin lo. Lob mëm ham rëk natu hur nivesa in ham dok vu mehönon jał Anutu yi semusën sagi. ¹¹Nabë mehöti tatekin gaçek, og tatekin niröp noh vu Anutu yi gaçek. Log nabë mehöti gevong huk in dok vu mehö ngwë, og gevong huk jał Anutu niwëek sën vo vu yi lo. Hil gaço Yesu Kerisi arë jał na vavunë. In niwëek pin neggëp vu yi degwata los degwata benevong semusën saga yam vu hil in bë hil gevong bAnutu arë böp jał rot. Yönon.

Hil Gaço Maggin Geving Kerisi Nabë Sënë

¹²Sa mehö lo-e! Vanë sën netök vu ham lo, tök vu ham in bë seggi ham. Yönon, vong bë nengwah vev rak ham, rëk mu ham su gwelëk in ngaa sënë bekwamin bo nabë ngaa yo agga ti tök vu ham. ¹³Gał vanë sënë in bë ham

gwēko maggin geving Kerisi. Om ham n̄go medo los kwamin vesa, log m̄em ar̄e b̄op los vunek vunek yāgek yi r̄ek natök nam rangah vu tamusen. Lob tum m̄em ham r̄ek kwamin vesa b̄opata rot dōk buk saga. ¹⁴ Ham tu Kerisi-yi-alam, om nab̄e denaner̄ gāgek nipaya jāk ham in saga, og ham kwamin vesa. In Anutu yi Anon Vabuung s̄en vunek vunek yāgek yi degwasek̄e yi lo yok nedo ving ham. ¹⁵ Gāk ham ti su ngis mehönon medenadiīk ma, godek̄ n̄gaa ma, gevonḡ n̄gaa nipaya aggagga ma, jāk ni in mehö ngwē hir gāgek, lob debo vanë vu yi dōk nah s̄en. ¹⁶ R̄ek mu nab̄e ham ti ker̄e maggin in nesepa lok Kerisi yi aggata, og su ni namum in, gāk yi alam yi om geko Anutu ar̄e jāk. ¹⁷ In buk s̄en Anutu b̄e geko huk jāk megevonḡ nȳevewen dōk nah mehönon hir huk lo yam dus rak gbovek ya, menevongin b̄e gevonḡ vu hil s̄en yi alam hil lo namugin. Om nab̄e gevonḡ nab̄e s̄en vu hil, og māk r̄ek gevonḡ nab̄e va vu alam s̄en nengaj dahis vu Bengö Nivesa lo? Gāk r̄ek gevonḡ maggin nipaya verök yi rot vu sir! ¹⁸ In dekevu menegḡep lok Anutu-yi-kapiya neb̄e:

“Nab̄e huk b̄op negḡep in geko alam s̄en denesepa lok n̄gaa niröp lo nom, og alam s̄en deneruu demij vu Anutu gedenevonḡ n̄gaa nipaya lo og sir māk r̄ek nab̄e va?”

Gāk māk r̄ek malaj nama verök yi. ¹⁹ Neb̄e s̄en, om nab̄e Anutu kwa bo nab̄e alam la degeko vanë, og alam s̄en yö r̄ek desepa dōk n̄gaa niröp mu, gedegevonḡ bekenuj dōk nah Anutu nema geving in geigin. In yi yö tung hil, log yö r̄ek medo megevonḡ noh vu yi gāgek.

Ham Ggev Gwēgin Anutu Yi Sipsip Lo

5 ¹Log gw̄ebeng sa b̄e naner̄ gāgek dus ti vu ham ggev lo nab̄e: Yīk sa ggev ti ving ham, log sa halé rak malāg b̄e Kerisi ko vanë. Log sa ving ham behil pin r̄ek medo nivesa los vunek vunek yāgek yi dōk ti dōk buk s̄en Mehöb̄op r̄ek natök nom rangah vu tamusen lo. Om s̄en sa b̄e gejiin ham ggev lo nab̄e: ²Ham gw̄egin Anutu-yi-alam s̄en denedo neb̄e sipsip lok ham nemamin lo nivesa. R̄ek mu alam su medo denajij ham nab̄e ham gwevonḡ huk s̄en, gāk ham n̄go gwēko jāk megwevonḡ nivesa los kwamin vesa. Geham su gwevonḡ huk s̄en in nab̄e gwēko monë mu, gāk ham ayomin kedi in huk s̄en nab̄e ham gwevonḡ niröp. ³Ham su gwevonḡ nab̄e ham b̄op beham dahun alam s̄en Anutu tung lok ham nemamin b̄e ham gw̄egin sir lo. Gāk ham gweli Anutu yi sipsip lo nivesa metato aggata vu sir medesepa dōk ham vahamin. ⁴B̄e ham gwevonḡ nab̄e s̄en, og sipsip alaj b̄op r̄ek natök nom rangah, lob ham gwēko madub nivesa los vunek vunek yāgek-yi s̄en malangeri rot besu r̄ek meran na r̄e lo.

Hil Dahun Hil Gekwad Bo N̄gaa Niröp

⁵Neb̄e saga, om sa b̄e naner̄ vu ham hur māḡem geving nab̄e: Ham gurek alam ggev babuj. R̄ek mu su sir māḡem mu r̄e, gāk ham pin sepa

dok aggata sën ham dahun ham lo, beham los arimin pin lo ḡurek babumin vewen vewen. In ḡaġek sënë neggëp loķ Anutu-yi-ķapiya bë:

“Anutu neruuk alam sën deneko sir raķ lo,
gaķ mém nesemu alam sën denedahun sir lo.”

⁶Anutu mehö niwëēk ata, om ham dahun ham begurek babu, gedoķ yö yi buk sën lo, og rēk geķo ham jak. ⁷Om ham bo ham maggin pin dok nah nema, in kwa nevo ham meneġin ham.

⁸Lob ham gweġin ham nivesa bemedo malamin ham. In ham mehö nipaya Satan neko loķ rot nebë reggu bōp layon sën negga mehönon lo, lob nengeek bōpata geneggevek meneyam in bë pesöng jak hil. ⁹Om ham ngo ayomin na timu vu Anutu niwëēk bemedo in ham dev doķ megwedu yi na. In ham neraķ ni bë ham arimin lo pin sën denedo yoh vu dob pin agi yiķ deneko vanë nebë ham. ¹⁰Semusemu pin degwa Anutu yö tahi ham yam raķ Kerisi, in bë ham medo nivesa los gweķo vuneķ vuneķ yaġek-yi geving yi degwata. Om yiķ ham rēk gweķo vanë yiķ buk dus teka mu, log mém Anutu rēk gevong beham nimin vesa jak gökin, bebarah ham na, beġadu ham, geham medo niwëēk. ¹¹Om hil ḡačo arë jak nabë Mehö niwëēk ata degwata los degwata. Yonen.

Ġaġek Hus

¹²Sa ķevu ḡaġek dus ti sënë vu ham mesevo loķ Silvanus* nema in bë geķo nök vu ham. In sa neħalé yi nebë hil arid, in Kerisi yi mehö yi yön. Sa bë bér ham kwamin jak beham najom Anutu yi semusën soġek sën senér rangah vu ham lo ahon beham bare nimin wëēk in. ¹³Kerisi-yi-alam vu Babulon* sën Anutu ggooin sir raķ ggovek ya ving ham lo kwaj nevo ham medenenér.

Log Markus sën vong bë sa naluġ lo kwa nevo ham menenér ving.
¹⁴Ham najom* sir sën Kerisi-yi-alam ham lo nemaj in tato nabë ham ahëmin neving sir. Ham sën ham tu Kerisi-yi-alam lo pin ayomin yö gęp revuh.